

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2022/2586 НА СЪВЕТА

от 19 декември 2022 година

относно прилагането на членове 93, 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории държавна помощ в секторите на железопътния транспорт, вътрешния воден транспорт и мултимодалния транспорт

(текст от значение за ЕИП)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 109 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент ⁽¹⁾,

като има предвид, че:

- (1) С Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета ⁽²⁾ на Комисията се предоставя правомощието да обявява чрез регламенти определени категории помощи за предприятия, извършващи дейност в различни сектори, като например помощта за опазване на околната среда, за съвместими с вътрешния пазар и да ги освобождава от задължението за уведомяване по член 108, параграф 3 от Договора (наричано по-нататък „задължение за уведомяване“). Регламент (ЕС) 2015/1588 обаче не обхваща, наред с други категории, помощта за железопътния и вътрешния воден транспорт или за мултимодалния транспорт, съгласно определенията за него в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾. Посочените сектори имат все по-голямо значение на равнището на Съюза в контекста на Европейския зелен пакт и на Стратегията за устойчива и интелигентна мобилност, въведени от Комисията с нейни съобщения съответно от 11 декември 2019 г. и 9 декември 2020 г.
- (2) Съгласно член 93 от Договора помощта за железопътния транспорт, вътрешния воден транспорт и мултимодалния транспорт се счита за съвместима с Договорите, ако отговаря на нуждите от координация на транспорта или представлява компенсация за изпълнението на някои задължения, присъщи на понятието за публична услуга.
- (3) Комисията е приложила член 93, член 107, параграф 1 и член 108 от Договора в множество решения относно определени категории държавна помощ за предприятия в секторите на железопътния транспорт, вътрешния воден транспорт и интермодалния транспорт и е разработила насоки за целите на оценката на определени категории държавна помощ, за които се счита, че отговарят на нуждите от координация на транспорта. Както показва опитът на Комисията, такава помощ не води до значително изкривяване на конкуренцията, при условие че се предоставя чрез открити, прозрачни и недискриминационни процедури и че въз основа на придобития опит могат да бъдат определени ясни условия за съвместимост.
- (4) С оглед на това, за да се опрости административното управление в случаите, когато изкривяването на конкуренцията е сведено до минимум, Комисията следва да бъде оправомощена да обявява чрез регламенти, че помощта, предоставяна за координацията на транспорта или като компенсация за изпълнението на някои задължения, които са присъщи на понятието за обществена услуга, както е посочено в член 93 от Договора, е съвместима с вътрешния пазар и че задължението за уведомяване не се прилага за нея.

⁽¹⁾ Становище от 13 декември 2022 г. (все още не публикувано в Официален вестник).

⁽²⁾ Регламент (ЕС) 2015/1588 на Съвета от 13 юли 2015 г. относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към определени категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 248, 24.9.2015 г., стр. 1).

⁽³⁾ Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).

- (5) Държавната помощ, представляваща компенсация за изпълнението на задължения за обществена услуга във връзка с обществени услуги за пътнически превоз, вече е обхваната от Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета (*), включително когато държава членка реши да приложи този регламент по отношение на обществения пътнически превоз по вътрешни водни пътища и вътрешни морски води. Поради това компенсацията за обществена услуга във връзка с обществените пътнически превози следва да бъде изключена от приложното поле на настоящия регламент.
- (6) Когато приема регламенти, с които обявява, че задължението за уведомяване не се прилага за определени категории помощ на основание настоящия регламент, Комисията следва да уточнява целта на помощта, категориите бенефициери, праговете, определящи границите на помощта, условията относно кумулирането на помощи и условията относно мониторинга, и следва да добавя всякакви допълнителни подробни условия, чрез които да се гарантира съвместимостта на обхванатите от настоящия регламент помощи с вътрешния пазар.
- (7) За всички страни е важно да могат да проверят дали дадена помощ е предоставена в съответствие с приложимите правила. Следователно прозрачността на държавните помощи е от основно значение за правилното прилагане на разпоредбите на Договора и води до по-добро спазване на правилата, по-голяма отчетност, по-добри партньорски проверки и в крайна сметка — по-голяма ефективност на публичните разходи. Поради това от всяка държава членка следва да се изисква да предоставя обобщена информация за прилаганите от нея помощи, обхванати от регламент, приет съгласно настоящия регламент. За да се гарантира прозрачността на мерките, приети от всяка държава членка, посочената обобщена информация следва да се публикува от Комисията.
- (8) Съгласно член 108, параграф 1 от Договора Комисията, в сътрудничество с държавите членки, трябва да държи под постоянно наблюдение всички съществуващи системи за предоставяне на помощ. За тази цел и за да се осигурят възможно най-голяма прозрачност и адекватен контрол, всяка държава членка следва да регистрира и събира информация за прилагането на регламентите, приети съгласно настоящия регламент. Освен това поне веднъж годишно всяка държава членка следва да предоставя на Комисията доклад относно прилагането на посочените регламенти. Комисията следва да прави тези доклади достъпни за всички останали държави членки.
- (9) Преди да приеме регламенти съгласно настоящия регламент, Комисията следва да дава възможност на всички заинтересовани лица и организации да представят коментари, за да получи възможно най-изчерпателна и представителна обратна информация. За тази цел тя следва да публикува проектите на съответните регламенти.
- (10) Едновременно с публикуването на проект на регламент, изготвен на основание настоящия регламент, следва да бъдат провеждани консултации с Консултативния комитет по държавна помощ, създаден с Регламент (ЕС) 2015/1588. В интерес на осигуряването на прозрачност обаче, посоченият проект на регламент следва същевременно да бъде оповестяван и на уебсайта на Комисията.
- (11) Контролът върху предоставянето на помощи обхваща много сложни и изключително многообразни въпроси от фактически, правен и икономически характер и се осъществява в непрекъснато променяща се среда. Поради това Комисията следва редовно да преразглежда категориите помощи, за които задължението за уведомяване не следва да се прилага. За тази цел тя следва да представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка относно прилагането на настоящия регламент на всеки пет години,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Групови освобождавания

1. При спазване на изискванията на член 5 от настоящия регламент, Комисията може да приема регламенти, с които да обявява, че следните категории помощи по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора са съвместими с вътрешния пазар и че задължението за уведомяване, предвидено в член 108, параграф 3 от Договора, не се прилага за тях:

а) помощ за координацията на транспорта;

(*) Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ L 315, 3.12.2007 г., стр. 1).

- б) помощ, представляваща компенсация за изпълнението на някои задължения, присъщи на понятието за обществена услуга, с изключение на компенсацията за обществена услуга във връзка с обществени услуги за пътнически превоз, която е обхваната от Регламент (ЕО) № 1370/2007.
2. В регламентите, приети съгласно параграф 1, за всяка категория помощ се посочват:
- а) целта на помощта;
 - б) категориите бенефициери;
 - в) прагове, изразени като:
 - i) интензитет на помощта спрямо съвкупност от допустими разходи;
 - ii) максимален размер на помощта; или
 - iii) максималното равнище на държавна подкрепа като част от, или свързана с, помощта за определени видове помощ, при които би било трудно да се определят с точност интензитетът на помощта, посочен в точка i), или сумата на помощта, посочена в точка ii), по-специално инструментите за финансов инженеринг, инвестициите в рисков капитал или други подобни без да се засяга квалификацията на съответните мерки като се вземе предвид член 107, параграф 1 от Договора;
 - г) условията относно кумулирането на помощи; и
 - д) правилата за прозрачност и мониторинг, посочени в член 2.
3. Освен това с регламентите, приети съгласно параграф 1, може по-специално:
- а) да бъдат определяни прагове или други условия за уведомяването за предоставянето на индивидуална помощ;
 - б) някои сектори да бъдат изключвани от приложното им поле;
 - в) да бъдат определяни допълнителни условия за съвместимостта на помощите с вътрешния пазар.

Член 2

Прозрачност и мониторинг

1. Регламентите, приети съгласно член 1, параграф 1, съдържат подробни правила за осигуряване на прозрачност и мониторинг на помощите.
2. Когато държава членка прилага схеми за помощ или индивидуална помощ, за които задължението за уведомяване не се прилага по силата на регламентите, приети на основание член 1, параграф 1, тя предоставя на Комисията обобщена информация за съответната помощ. Комисията публикува посочената обобщена информация.
3. Всяка държава членка регистрира и събира цялата информация за прилагането на регламентите, приети съгласно член 1, параграф 1. Когато Комисията разполага с информация, даваща основания да се смята, че приет съгласно член 1, параграф 1 регламент не се прилага правилно, съответната държава членка предоставя всяка информация, която Комисията смята за необходима, за да прецени дали предоставената съгласно въпросния регламент помощ отговаря на всички условия, определени в него.
4. Най-малко веднъж годишно всяка държава членка представя на Комисията доклад за прилагането на регламентите, приети съгласно член 1, параграф 1, в съответствие със специфичните изисквания на Комисията. Комисията осигурява достъп на всички останали държави членки до тези доклади. Веднъж годишно Комитетът, посочен в член 5, разглежда и оценява посочените доклади.

Член 3

Срок на действие и изменения на регламентите

1. В регламентите, приети съгласно член 1, параграф 1, се определя техният срок на действие и се предвижда преходен период, в случай че при изтичането на срока им на действие същият не бъде удължен.

2. Когато регламент, приет съгласно член 1, параграф 1, бъде отменен или изменен с нов регламент, в новия регламент се предвижда преходен период от шест месеца, за да се даде възможност за коригиране на помощта, обхваната от отменения или изменен регламент.

Член 4

Изслушване на заинтересованите лица и организации

Преди приемането на регламент съгласно член 1, параграф 1 Комисията публикува проект на въпросния регламент, за да даде възможност на всички заинтересовани лица и организации да представят своите коментари в срок, определен от нея. Този срок е най-малко един месец. Същевременно Комисията оповестява публично посочения проект на регламент на своя уебсайт.

Член 5

Консултации с Консултативния комитет по държавна помощ

1. Комисията се консултира с Консултативния комитет по държавна помощ, създаден с Регламент (ЕС) 2015/1588 (наричан по-нататък „Комитетът“):

- a) едновременно с публикуването съгласно член 4 на проекта на регламент, изготвен на основание член 1, параграф 1; и
- б) преди да приеме регламент на основание член 1, параграф 1.

2. Комисията се консултира с Комитета на заседание, свикано от нея чрез електронно съобщение. Проектите и документите, които ще се разглеждат, се прилагат към електронното съобщение. Заседанието се провежда не по-рано от два месеца след изпращането на електронното съобщение. Този срок може да бъде по-кратък за консултациите, посочени в параграф 1 от настоящия член, когато това се налага поради спешност или за удължаване на срока на действие на регламент, приет съгласно член 1, параграф 1.

3. Представител на Комисията представя на Комитета проект на мерките, които трябва да бъдат предприети. Комитетът дава становище по проекта в срок, който председателят на Комитета може да определи в зависимост от спешността на въпроса, като при необходимост се провежда гласуване.

4. Становището на Комитета се вписва в протокола от заседанието. Всяка държава членка може да поиска в протокола от заседанието да бъде вписана и нейната позиция. Комитетът може да препоръча становището да бъде публикувано в *Официален вестник на Европейския съюз*.

5. Комисията взема предвид становището на Комитета и информира Комитета за начина, по който неговото становище е взето предвид.

Член 6

Доклад за оценка

На всеки пет години Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка относно прилагането на настоящия регламент. Преди това тя представя на Комитета проект на този доклад, за разглеждане.

Член 7

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 19 декември 2022 година.

За Съвета
Председател
J. SÍKELA
